

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i statsvetenskap

Fastställande: Den allmänna studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden den 4 juni 2007.

Ikraftträdande: 1 juli 2007.

1. Mål för utbildningen

1.1 Doktorexamen

För doktorexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av statsvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med specifika samhällsvetenskapliga metoder i synnerhet,
- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande,
- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.2 Licentiatexamen

För licentiatexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom statsvetenskap, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och specifika statsvetenskapliga metoder i synnerhet,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet,
- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fakultetsnämnden kan ha föreskrivit, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen. (HF 7 kap 35 §)

2.1. Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (HF 7 kap 39 §)

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, d.v.s. grundläggande högskoleutbildning om minst 120 poäng eller motsvarande kunskaper som förvärvats i någon annan ordning inom eller utom landet, skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015. (HF 12 kap 11 st)

2.2. Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i statsvetenskap krävs att den sökande har minst 90 högskolepoäng i något av ämnena statsvetenskap eller freds- och konfliktstudier (motsvarande).

2.3 Urval

Bland sökande som uppfyller behörighetskraven skall urval göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen och baseras på följande bedömningsgrunder:

- personlig lämplighet
- tidigare studieresultat samt
- kvaliteten på inskickad avhandlingsplan, relaterad till institutionens forskningsprofiler.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande. (HF 7 kap. 41 §)

3. Antagningsprocessen

3.1 Ansökan

Beslut om huruvida nya platser vid institutionens utbildning på forskarnivå skall utlysas fattas av prefekten i början av varje år. Ansökan om antagning till utbildningen på forskarnivå sker normalt en gång per år. Sista ansökningsdag är första måndagen i maj månad. Ansökan ställs till institutionens styrelse, på en särskild blankett. Med ansökan skall också fogas styrkta uppgifter om tidigare studier, kopia på uppsatser som sökanden önskar åberopa och en avhandlingsplan.

I normalfallet avslutas utbildningen på forskarnivå med doktorsexamen. Licentiatutbildningen riktar sig huvudsakligen till personer som är yrkesverksamma och som vill kompetensutveckla sig med en utbildning på forskarnivå. Den som vill bli antagen till licentiatutbildningen måste uttryckligen begära detta vid ansökan. Om det av doktorand och handledarkollegium bedöms lämpligt kan den som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

3.2 Antagning

Handledarkollegiet, tillsammans med doktorandrepresentant, bereder inkomna ansökningar och lämnar förslag. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av prefekten. Innan sådant beslut fattas skall finansieringsplanen ha godkänts av prodekanus.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål fattas av fakultetsnämnden (får ej delegeras) (Umeå universitets antagningsordning).

4. Utbildningens uppläggning och innehåll

4.1. Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Utbildningen skall omfatta 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen.

Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 90 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 150 högskolepoäng. Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 60 högskolepoäng. Kurser på avancerad nivå, dock högst 60 högskolepoäng, kan tillgodoräknas. I så fall minskas nettostudietiden, och därmed den tid som skall finansieras för doktoranden, i motsvarande utsträckning. Fakulteten beslutar om tillgodoräknande av dessa kurser (får ej delegeras) efter ansökan från doktoranden samt yttrande från institutionens forskarutbildningsansvarige.

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan för den kommande studietiden. I denna skall institutionens och doktorandens respektive rättigheter och skyldigheter preciseras, i fråga om t.ex. finansiering, handledning, kurser och avhandlingsarbete. Denna plan skall godkännas av doktorand, prefekt, handledare och forskarutbildningsansvarig.

Inför varje kalenderår upprättar doktoranden tillsammans med sin handledare en årlig studieplan. Denna skall godkännas av doktorand, handledare, studierektor och prefekt. I samband med detta utvärderas det föregående årets studier och görs ev. ändringar i den individuella studieplanen.

Utbildningen ges i form av handledning, kurser och seminarier samt innefattar författandet av en doktorsavhandling resp. licentiatuppsats.

4.2. Handledning

Snarast efter antagning utser prefekten en huvudhandledare och en biträdande handledare. Handledarna svarar för råd och anvisningar. Byte av handledare kan ske på initiativ av doktorand, handledare eller forskarutbildningsansvarig. Såväl tilldelning som byte av handledare skall alltid ske i samråd med doktoranden.

4.3. Kurser

Kursdelen i utbildningen för doktorsexamen fördelas på:

- a) 45 högskolepoäng för obligatoriska kurser: samhällsvetenskaplig metod (30 hp) och statsvetenskaplig teori (15 hp),
- b) 30 högskolepoäng för valfria kurser,
- c) 15 högskolepoäng för aktivt deltagande i högre seminariet under utbildningstiden.

Kursdelen i utbildningen med licentiatexamen som etapp-/slutmål består av 45 högskolepoäng obligatoriska kurser (samma som för doktorsexamen), 7,5 poäng valfria kurser och 7,5 poäng för aktivt deltagande i högre seminariet under utbildningstiden.

Doktorandens val av valfria kurser skall godkännas av dennes handledare och av forskarutbildningsansvarig. Beslut om poäng för aktivt deltagande i högre seminariet fattas av forskarutbildningsansvarig. För kurserna inom utbildning på forskarnivå kan doktoranden erhålla något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget skall bestämmas av en särskilt utsedd lärare (examinator). Institutionens forskarutbildningsansvarige beslutar om tillgodoräknande av kurser som ges av annan institution.

4.4 Seminarier

Deltagande i högre seminariet är obligatoriskt för alla forskarstuderande under den tid studierna fram till doktors- eller licentiatexamen pågår. Vid högre seminariet förväntas doktoranden presentera avhandlingspromemorior samt kapitel- eller artikelutkast samt kommentera andras bidrag. Seminariet skall också ge utrymme för andra inslag som bidrar till att vidmakthålla och vidareutveckla en bred och stimulerande forskningsmiljö.

4.5 Doktorsavhandling/licentiatuppsats

Doktorsavhandlingen/licentiatuppsatsen skall utformas antingen som en monografiavhandling – ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk – eller som en sammanläggningsavhandling. En sammanläggningsavhandling skall innehålla ett antal vetenskapliga uppsatser samt en sammanbindande kappasom klargör det samlade vetenskapliga bidraget som lämnas av uppsatserna. I normalfallet bör minst två av uppsatserna i en doktorsavhandling och en av uppsatserna i en licentiatuppsats vara antagna för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer. Precis som för monografiavhandlingar görs dock en sammanvägd bedömning av sammanläggningsavhandlingens vetenskapliga kvalitet.

Uppsats för licentiatexamen får ingå som del i avhandling för doktorsexamen. Språket kan vara antingen svenska eller engelska. Om språket är svenska skall en sammanfattning på engelska ingå.

Doktorsavhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Avhandlingen skall spikas på universitetets anslagstavla senast tre terminsveckor före disputationen. En av dekanus utsedd betygsnämnd bedömer avhandlingen genom att ge den något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

Licentiatuppsatsen skall försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Fakultetens dekanus utser betygsnämnd för bedömning av uppsatsen. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd.

4.6 Inslag på engelska

Inslag på engelska motsvarande minst 15 högskolepoäng skall ingå i utbildningen för doktorsexamen. För utbildningen för licentiatexamen är motsvarande krav 7,5 högskolepoäng.

5. Examen

Doktorsexamen i Statsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng enligt denna studieplan och därvid fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Licentiatexamen i Statsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng enligt denna studieplan och därvid fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

Examensbevis utfärdas efter ansökan till StudentCentrum/Examina.

6. Övriga anvisningar

Huvudregeln är att forskarstuderande från och med den 1 juli 2007 följer den nya studieordningen för att få en examen för utbildning på forskarnivå.

Den som har påbörjat sina forskarstudier före den 1 juli 2007, liksom den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med den 30 juni 2015.

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning)
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (520-3000-06)
- Lokal examensordning vid Umeå universitet (dnr 540-3839-06)
- Riktlinjer för forskarutbildningen vid den samhällsvetenskapliga fakulteten (dnr 502-2414-06)